Vård- och valfrihetsregionråd
Tobias Nässén (M)

INTERPELLATIONSSVAR
2020-03-20
(inlämningsdatum)

RS 2020-0161

Svar på interpellation 2020:7 av Catarina Wahlgren (V) om husläkarjour i Upplands Väsby

Catarina Wahlgren (V) har ställt följande frågor till mig:

- Hur avser regionrådet att lösa den akuta vårdbristen i Upplands Väsby och Sigtuna?
- Är regionrådet nu beredd att omvärdera situationen och ta initiativ till en husläkarjour i egen regi i Upplands Väsby?

Som svar vill jag anföra följande:

Invånare i Upplands Väsby och Sigtuna kommun har under flera år vänt sig till Löwenströmska sjukhuset för olika former av öppenvård, men också geriatrik, psykiatri och Närakuten Löwenströmska.

Under föregående mandatperiod gjordes en omfattande teknisk upprustning av hela Löwenströmska sjukhuset med utbyte av samtliga systemen för vvs, el, reservkraft och brand, nyinstallation av kylsystem och sprinkleranläggning inklusive ombyggnader, ytskiktsrenoveringar, verksamhetsanpassningar samt ombyggnad av vårdavdelning. Detta gjordes i syfte få en hållbar långsiktighet i sjukhuset och rusta det för morgondagens medicinska behov och standard för utförande av modern sjukvård. På sjukhuset finns ett utbud av vårdgivare, där den allra största delen är regionfinansierad och det rör verksamheter inom exempelvis ortopedi, ryggkirurgi, specialiserad ögonsjukvård, labb- och röntgen, husläkarverksamhet och dialysmottagning. Det finns också rättspsykiatri

och en geriatrisk klinik. Hela det vårdutbudet inklusive vårdcentral kommer att finnas kvar, och det finns i och med närakutens flytt till nya Sollentuna sjukhus lokaler att inrymma mer vård på Löwenströmska.

I diskussioner om nya satsningar och ökat vårdutbud i Region Stockholm måste också den förändrade kostnadsutjämningen vara med. År 2023 ska Regionen betala hela 4,2 miljarder kronor årligen, viket kan jämföras med den dryga miljarden som behövde betalas för 2019. Bara i år ökade kostnaden med ca 700 miljoner kronor, till 1,7 miljarder.

Den blågröna koalitionen tog 2019 initiativ till en husläkarjour i Upplands Väsby

När den Blågröna koalitionen lade skrivelsen med direktiv till Hälso- och sjukvårdsdirektören via Avtalsutskottet om att förändra förfrågningsunderlaget så att en husläkarjour i Upplands Väsby skulle möjliggöras, var det ännu inte känt att regeringen ämnade öka kostnaderna för Region Stockholm i så pass hög grad också över tid.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen påbörjade arbetet med att revidera förfrågningsunderlaget för husläkarverksamhet med basal hemsjukvård för att ekonomiskt och uppdragsmässigt möjliggöra för en husläkarjour i Upplands Väsby, och en dialog med befintliga vårdgivare i kommunen initierades. I normalfallet, vid drift av en husläkarjour, är det många husläkarmottagningar från ett flertal kommuner som delar på uppdraget. För att kravställa en husläkarjour som specifikt ska lokaliseras i Upplands Väsby, behöver en geografisk indelning göras i vårdvalet och enbart de vårdgivare som verkar inom husläkarverksamheten i det geografiska området kan vara med och bedriva jouren.

Eftersom vallöftet från mer eller mindre samtliga partier i Region Stockholm var att lokaliseringen skulle vara i Upplands Väsby, helst på Löwenströmska sjukhuset, så begränsades också utbudet till fyra stycken husläkarmottagningar, varför Hälso- och sjukvårdsförvaltningen föreslog en strukturersättning för att kunna bedriva uppdraget. I dialog med vårdgivarna framkom att detta strukturbidrag ändå inte var tillräckligt, man uppgav att det skulle vara svårt att kunna bemanna jouren utan en mycket hög grad av hyrpersonal. Enligt deras beräkningar skulle kostnaden för att bedriva en husläkarjour uppgå till närmare den dubbla kostnaden vilket skulle motsvara nästan halva kostnaden för driften av en närakut.

Detta uppgav vårdgivarna själva ej var motiverat, och vårdgivarna uppgav också att man hade svårt att se behovet av en husläkarjour i Upplands Väsby med tanke på att närakuten i Sollentuna vid upphandlingen hade beräknats omhänderta dessa patienter.

Efter beslutet i avtalsutskottet om att möjliggöra en jourmottagning i Upplands Väsby, aviserade tre av fyra husläkarmottagningar att de tackade nej till det förändrade förfrågningsunderlaget. Konsekvensen av detta blir att de skulle få fortsätta på det gamla avtalet i 12 månader för att sedan bli så kallade ”avtalslösa”. Därmed skulle de inte kunna bedriva någon verksamhet efter som längst 12 månader, utan att ansöka på nytt och då uppfylla kraven. Eftersom vårdgivarna tackade nej till erbjudandet kunde det heller inte bli någon jourmottagning.

Frågan om husläkarjour i egen regi och vårdutbudet i Upplands väsby

SLSO bedriver ingen husläkarverksamhet i Upplands Väsby idag och har inte heller aviserat att man önskar göra detta. SLSO deltar på samma premisser inom vårdval Husläkarverksamhet med basal hemsjukvård som fristående vårdgivare enligt nu gällande lagstiftning, LOV. Det betyder att för att kravställa en husläkarjour skulle ett förfarande behöva gå till på exakt samma vis som tidigare beskrivits, vilket skulle innebära att SLSO då ensamt skulle få handha hela husläkarverksamheten med jour. Detta är varken effektivt eller kostnadsmässigt försvarbart och förmodligen svårt att genomföra. Det finns heller ingen garanti för att SLSO skulle kunna utföra uppdraget, då de i dagsläget inte har några anställa allmänläkare i Upplands Väsby.

Interpellanten skriver att det skulle råda akut vårdbrist i Upplands Väsby och Sigtuna. Man kan alltid önska ett större vårdutbud, men i dessa kommuner finns flera välfungerande husläkarmottagningar och vårdutbudet på Löwenströmska sjukhuset har nu fler vårdplatser än tidigare samt i angränsande kommun finns en ny närakut med större lokaler än tidigare.

Sverige och Region Stockholm befinner sig i ett mycket osäkert ekonomiskt läge

På Hälso- och sjukvårdsnämndens sammanträde den 17 februari 2020 fattade nämnden beslut om ” Förslag till inriktning för effektivare

vårdstruktur och hållbar utveckling (HSN 2020-0197)". I ärendet som förvaltningen presenterade för nämnden framgår att:

"Vidare bör det utredas när i tid en avveckling av husläkarjourerna ska kunna genomföras. Möjligheterna att stärka kopplingen mellan närakuter och husläkarmottagningar samt annan nära vård bör ses över." Givet den nämnda inriktningen ser jag ingen möjlighet att nu på nytt initiera en ny husläkarjour. Däremot vill jag passa på att påminna om den ersättning som finns för utökade öppettider, vilket alla husläkarmottagningar kan ansöka om hos Regionen.

Slutligen vill jag återigen betona att den styrande koalitionen i Region Stockholm under hösten 2019 fattat de beslut som från politikens sida krävts för att lägga grunden för en husläkarjour i Upplands Väsby, givet de förutsättningar som regionen har haft. All verksamhet är dock beroende av ett avtalsförhållande och i detta fall medverkan från de aktörer som bedriver husläkarverksamhet i Upplands Väsby. Då de ej såg förutsättningarna varken resurs- eller bemanningsmässigt samt ej heller behovet, valde tre aktörer att tacka nej. En konsekvens, om det då införda kravet på att tillhandahålla en jourverksamhet skulle legat kvar, är att vårdutbudet i Upplands Väsby skulle riskera att minska.

Därmed anser jag interpellationen besvarad

Stockholm den 19 mars 2020.

Tobias Nässén, vård- och valfrihetsregionråd.